

Papillāra vairogdziedzera vēža sastopamība dažādos Eiropas reģionos

*Irina Liepiņa^{1,3}, Artūrs Ozoliņš^{1,3}, Zenons Narbutis^{1,3},
Arnis Āboliņš¹, Ilze Štrumfa¹, Peter E. Goretzki^{1,2},
Jānis Gardovskis^{1,3}*

¹ Rīgas Stradiņa universitāte, Latvija

² Lukas Hospital Neuss, Vācija

³ Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca, Rīga, Latvija

Ievads. Vairogdziedzera vēža sastopamība laikposmā no 1995. gada līdz 2010. gadam palielinājusies vairāk nekā trīs reizes, un visticamāk šāda tendence saglabāsies arī turpmāk. Visbiežāk sastopamais ir papillārs vairogdziedzera vēzis (PV). Papillāra vēža folikulārais variants (PVfv) parasti sastopams pacientiem, kas dzīvo teritorijās ar samazinātu joda nodrošinājumu, klasiskais papillārā vēža variants (PVkv) – teritorijās ar pietiekamu joda nodrošinājumu.

Darba mērķis. Noskaidrot, vai pastāv limfmezglu metastāžu klīniskas atšķirības PVfv un PVkv, salīdzinot datus no diviem atšķirīgiem Eiropas reģioniem.

Materiāls un metodes. Retrospektīvā pētījumā iekļauts 691 pacients no divām Eiropas teritorijām (Ziemeļaustrumu Eiropas (ZA) n = 128 un Rietumeiropas (R) n = 563), kam operēts papillārs vairogdziedzera vēzis. Analizēts PVfv un PVkv sastopamības biežums, klīniski un histoloģiski pierādīta limfmezglu metastāžu klātbūtne.

Rezultāti. ZA teritorijā tika analizēti 37 PVfv un 91 PVkv, bet no R teritorijas – 134 PVfv un 429 PVkv, kopā 171 PVfv un 520 PVkv gadījumi. PVfv izplatība abās teritorijās bija līdzīga (23,8% vs. 29%). ZA teritorijā PVfv metastāzes klīniski un histoloģiski pierādītas trīs (8%) pacientiem, bet R teritorijā PVfv – 16 (12%) pacientiem. Kopā no abām Eiropas teritorijām 19 (11,1%) PVfv gadījumi ar pierādītām metastāzēm. ZA teritorijā PVkv metastāzes klīniski un histoloģiski pierādītas 14 (15%) pacientiem, bet R teritorijā – 117 (28%) pacientiem. Kopā no abām Eiropas teritorijām 131 (25,2%) PVkv gadījumi ar pierādītām metastāzēm. Metastāzes PVfv gadījumā diagnosticētas retāk nekā PVkv gadījumā (11,1% vs. 25,2%; p < 0,001). Kopumā pacientiem no R populācijas PVfv un PVkv biežāk manifestējās ar metastāzēm limfmezglos (11,9% un 27,7%), nekā pacientiem no ZA populācijas (8% un 15%).

Secinājums. Papillāra vēža folikulārais variants ir vienādi bieži izplatīts abos Eiropas reģionos, tas retāk manifestējas ar limfmezglu metastāzēm. Rietumeiropas iedzīvotāju populācijā biežāk sastopamas gan papillāra vēža folikulārā varianta, gan klasiskā papillārā vēža limfmezglu metastāzes.